

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИБОЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагого - медицински съвет на проведено заседание на дата 21.09.2017 година.

Изграждането на програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока: Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на деца с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равнопоставено социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната. В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагого - медицинския съвет в детската градина да изготви и приеме програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1,т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА ПРОГРАМАТА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
- Европейската социална харта /ревизирана/; - 1992- 2000
- Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;

- Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания;
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- ДОС за приобщаващото образование.

Настоящата програма на ДГ „Слънце“ има за цел да защити и правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата от уязвими групи, както и ефективното прилагане на политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот. ДГ „Слънце“ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Настоящият документ е изготвен от работна група на ДГ „Слънце“ гр. Севлиево под ръководството на директора – Иглика Пенкова. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвими групи.

Анализ на възпитателно - образователната среда.

През последните години се създава се една пъстра картина деца от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна. В детската градина се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,
- умението за общуване с представители на различни култури,
- съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в предучилищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в предучилищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да

бъдат още по-сериозни. Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности. Обхващането на всяко дете с увреждане в предучилищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в детската градина нараства броят на интегрираните деца със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение в проект „Подкрепя и равен достъп за личностно развитие“ към ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в детските градини, която да включва:

1. Достъпна архитектурна среда.
2. Екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата.
3. Диагностична и консултативна дейност.
4. Специални учебно-технически средства и апаратура.
5. Индивидуални образователни програми е/ учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
2. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
3. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
5. Назначаване на „помощник на учителя“ от директори на детската градина, където има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с деца със специални образователни потребности и от етническите малцинства.
6. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца от етническите малцинства.
7. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна сред, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
8. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
9. Допълнителна работа с деца със специални образователни потребности и от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на детската градина.
10. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви.
11. Контролът върху изпълнението на програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от малцинствените групи се извършва от директора.